

DET KONGELIGE
FORSVARSDEPARTEMENT

Samferdselsdepartementet

Tidl. ref.
2010/003235-006

Vår ref.
2009/02874-16/FD I 4/FRI

Dato 14 APR 2010

HØRING OM DATALAGRING

Forsvarsdepartementet viser til brev av 8. januar i år vedrørende ovennevnte, samt telefonsamtale av 12. april i år der vi fikk innvilget utvidet høringsfrist til fredag 16. april.

I det følgende gis et omforent høringsinnspill fra Forsvarsdepartementet med underliggende etater.

Datalagringsdirektivet vil etter Forsvarsdepartementets oppfatning ikke kunne komme til anvendelse på Forsvarets sikkerhetsgraderte informasjonssystemer. Når det gjelder ugradert elektronisk kommunikasjon har Forsvaret imidlertid flere tjenester som vil kunne berøres av en eventuell implementering av direktivet.

Hvis direktivet blir innført vil Forsvarsdepartementet påpeke betydningen av at de data som lagres gis en god konfidensialitetssikring. Av høringsnotatet fremgår det at informasjonen som blir lagret skal beskyttes i henhold til bestemmelsene gitt i, og i medhold av, personopplysningsloven. Forsvarsdepartementet vil her bemerke at informasjonen i disse databasene også vil kunne ha en annen verdi. Lagringsplikten for mobiltelefoni er foreslått å omfatte lokaliseringinformasjon, informasjon om registrert bruker, samt tidfestingsdata. Slik informasjon har et stort potensial for misbruk hvis en trusselaktør klarer å ta seg inn i systemene hvor dataene lagres. Fra vårt ståsted vil det være meget bekymringsfullt hvis noen uautorisert får tilgang til disse dataene, og analyserer de, slik at bevegelsesmønster og rutiner til beslutningstakere eller andre nøkkelpersoner blir kartlagt. I denne konteksten mener vi derfor at informasjonen som skal lagres, da særlig i tilknytning til bruk av mobiltelefoni, kan ha en verdi ut over å være personopplysninger. Dette vil også ha betydning for konfidensialitetssikringen av systemene hvor dataene lagres. Etter vår oppfatning bør ovennevnte problemstilling gis en nærmere vurdering ved en eventuell implementering av direktivet. Herunder bør det vurderes om personopplysningsloven gir tilstrekkelig beskyttelse for denne type potensielle sårbarheter.

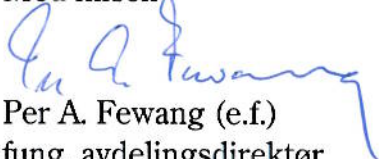
Det bør også vurderes nærmere om den samlede registrerte informasjon, i større eller mindre utvalg, til sammen kan være skjermingsverdig i henhold til bestemmelsene i sikkerhetsloven, og kreve beskyttelse deretter. Eksempel på dette kan være logging av informasjon om elektronisk kommunikasjon for personell i spesielle funksjoner og stillinger (for eksempel ledere og sentrale saksbehandlere i departementer og direktorater, Forsvaret, Etterretningstjenesten, Politiet, PST, samt andre sentrale beslutningstakere). Dersom uvedkommende skulle klare å ta seg inn i databasene og få tilgang til store mengder oppsamlet informasjon vil det på grunnlag av ulike søk og sammenstillinger kunne utledes svært mye. Databasene med oppsamlet informasjon vil kunne være ytterst interessante for ulike aktører som normalt ikke vil ha lovlig tilgang informasjonen. Det kan etter vår oppfatning ikke utelukkes at deler av den registrerte informasjonen, systematisert og analysert, vil kunne bli vurdert som skjermingsverdig.

Når det gjelder lagringssted skisseres det i høringsnotatet ulike løsninger, herunder lagring hos tilbyder, lagring i en sentral database, samt en mellomløsning mellom disse. Det foreslås videre at det skal være opp til den enkelte tilbyder å velge lagringsløsning. Forsvarsdepartementet vil bemerke at uavhengig av om man velger sentralisert eller desentralisert lagring, må det sørges for at grunnleggende krav til informasjonssikkerhet blir innfridd. Vurderingen av om den registrerte informasjonen, systematisert og analysert, vil kunne anses som skjermingsverdig, kan etter vår oppfatning også ha betydning for valg av lagringsløsning.

Det fremgår av høringsnotatet at det ikke vil bli pålagt at dataene skal lagres i Norge, da dette etter forholdene vil kunne sees på som en begrensning til prinsippet om fri flyt av data innen EØS. Forsvarsdepartementet vil påpeke at dette ut fra et sikkerhetsmessig ståsted representerer en betydelig utfordring i form av manglende nasjonal kontroll over sikkerhetstiltakene, med tilhørende økt sårbarhet i informasjonssikkerheten. Det bør vurderes hvilken kompetanse norske myndigheter har til å stille krav i tilknytning til informasjonssikkerhet når dataene lagres i utlandet, og til å føre tilsyn med at kravene faktisk overholdes.

Forsvarsdepartementet legger til grunn at ovennevnte problemstillinger utredes ytterligere før en eventuell implementering av direktivet.

Med hilsen

Per A. Fewang (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Fredrik Irgens
rådgiver